

Väärtuspõhine poliitika on Eesti jaoks tähtsaim

Peaminister Andrus Ansip rõhutas kõrgemate riigikaitsekursuste avamisel, et Eesti peab jätkama väärtuspõhist välispoliitikat, mis on hulga olulisem võimalikest majandushuvideist.

Peaminister rääkis Läänemaal Roostal toimunud kursustel, et julgeolek sõltub üha enam sõjalises mõttes ebatraditsioonilistele ohtudele vastuseisemisest. „Me ei ole sõjas, kuid peame sellegipoolest igapäevaselt võitlema oma maine eest, oma ajaloo eest ja nende valikute eest, mis said tehtud 1990. aastate algul,” ütles ta.

Rääkides Eesti kaitsepoliitika märkis Ansip, et Eesti on oma kaitsevõimet viimastel aastatel oluliselt parandanud. Positiivse näitena tõstis ta esile õhukaitse-süsteemi Mistral rajamise.

Valitsusjuhi sõnul kehtib kollektiivse kaitse printsiip praegu sama kindlalt kui varem. „Iseseisev kaitsevõime on kollektiivse kaitse üheks oluliseks eelduseks, aga meil pole põhjust kahelda, et meie NATO partnerid meid vajadusel abistaksid,” ütles peaminister.

Samuti tõstis peaminister esile, et tänu edukale koostööle rahu tagamisel rahvusvahelistes pingekolletes on Eesti mitmel korral äramärkimist leidnud ka Ameerika Ühendriikide presidendikandidaatide debattides.

„Kui mõlemad USA presidendikandidaadid nimetavad Eesti riiki valimisdebattides nimepidi, on see märk meie edukast partnerlusest. See on sümbol tulemuslikust välispoliitikast. Meie osalemist välismissioonidel märgatakse ja hinnatakse,” ütles ta.

Aktuaalne

Kohila valda kavandatakse teaduslinnakut

Probleem

Viimsi uue kooli asukoht tervisele ohtlik

Parlamendis

Eelarvearutelud tulevad pingelised

Persoon

Meelis Väli – koolidirektor, taidleja ja poliitik

FOTO: NÄDALINE

Sügise hakul tutvustas Rapla vallavanem Aare Heinvee lennuvälja arendusplaane parlamendiliikmetele.

Rapla otsib Kuusiku lennuväljale rakendust

Rapla valla juhtkond otsib rakendust valla omandis olevale Rapla lennuväljale, mida praegu kasutavad lennusportlased.

Rapla vallavanema Aare Heinvee sõnul otsitakse lahendust, kuidas muuta 200 hektari suurune Kuusikul asuv Rapla lennuväli aastaringselt kasutatavaks.

„Ühe otsuse me oleme teinud viis aastat tagasi,” räägib Heinvee. „Tõukord otsustasime, et seda võiks kasutada lennusportlased ning me jätsime kõrvale võimaluse kasutada lennuvälja ärilistel eesmärkidel, kauba või inimeste veoks.”

Seejärel ongi lennuväli olnud lennusportlaste kasutada. Lennuväljal on võimalus olnud näha nii sportlennukeid, deltaplaane, purilendureid, langetarjureid kui ka mudellennukeid.

Valla mureks on siiski see, et len-

nusportlastele käib lennuvälja arendamine üle jõu.

Vaja ideed ja raha

„Me ei ole leidnud sellist rahakotti, kust leiaks raha lennuvälja väljaehitamiseks,” räägib Heinvee. „Meie eesmärgiks oleks leida investor, kes teeb lennuvälja korda ja samas lubab ka lennusportlastel oma tegevust jätkata.”

Ühe äri võimalusena näeb Heinvee lennuvälja kasutamist eralennukitele, kes näiteks Tallinna lennujaamas pole eriti soositud. „Siia võiks ehitada angaari, kus neid saab ka nõ talvekorterisse panna,” räägib Heinvee.

Tema hinnangul on tehtud ka arvutusi, kui palju Rapla lennuvälja kordategemine maksab. Enne ehitusbuumi oli selleks summaks 18 miljonit krooni. „Vahepeal on ehitustehnoloogia edasi arenenud ja ka lennuraja osas on uued tehnoloogiad olemas, aga ma usun, et see summa jääb ikka 20-30 miljoni krooni kanti,” räägib Heinvee.

Lennuvälja praeguste haldajatega on vald sõlminud kokkuleppe, et rendihinnaks on 60 000 krooni aastas. Kuid rentnikud ei pea seda tasuma, kui nad näitavad, et on teinud selle summa eest lennuvälja heaks parendust.

Meie eesmärgiks oleks leida investor, kes teeb lennuvälja korda ja samas lubab ka lennusportlastel oma tegevust jätkata.

„Ühteist on ikka tehtud, torustikke on vahetatud, ruume on korrastatud,” räägib Heinvee.

Lennuvälja juures on praegu kaks angaari ja palju abiruume. Eesti Langetarjukuriklubi on väga asjaliku allrentnikuna korrastanud endale mugava olmehoone.

Aare Heinvee sõnul saaks lennuväljale ehitada kuni kahe kilomeetri pik-

kuse lennuraja, mis võimaldaks maanduda ja õhku tõusta ka suurematel lennukitel. Ning kui lähiajal valitakse välja Tallinnast Raplasse mineva neljarealise maantee koridor, võib seda lennuvälja tulevikus kasutada ka regulaarlendudeks. Viimast aastat haldab lennuvälja Tallinna Aeroklubi, kuid juba praegu käivad ettevalmistustööd 2009. aasta suveks uue haldaja leidmiseks. Varem või hiljem ehitatakse Rapla lennuväli välja, selles on Heinvee kindel.

Armee lennuväli

Teise maailmasõja ajal tegid Nõukogude väed Rapla-Kuusiku lennuväljast varulennuvälja strateegilistele pommitajatele. Tegemist oli ühe pikema lennurajaga lennuväljaga, kust käidi pommitamas kaugeid sihtkohti, Talvesõja ajal ka Soomet.

Pärast sõda oli lennuväli jätkuvalt ilmselt tagavaralennuväljaks, kus oli väike sõjaväeosa ning siin viidi läbi ka treeninguid. **LET**

Juhtkiri

Eesti püsib Sinul

Väide, et maailm ei ole enam endine, kõlab õõnsalt. Seda enam, et suurte ja tegelikku mõju omavate muutuste tähtsus ja tähendus saab alati selgeks tagantjärele. Vahel aastakümneidki hiljem. Ent jahtuv majandus ja kiduvad rahaturud viitavad, et midagi toimub. Mis saab Eestist, mis saab Eesti kroonist, mis saab minust, minu perest, säästudest ja tulevikuplaanidest, küsivad paljud endalt, esialgu veel enamasti alateadlikult.

Lennart Meri „Hõbevalge“ taasilmumine pani mõtlema sellele, mis teeb ühe riigi ja rahva suureks. See ei ole muretsemine, vaid usk, et toimitakse õigesti, ning veendumus, et tulevik tuleb parem, tegutsemine selle nimel iga päev. Üheks tulevikusuvi viiteks on statistikatabel, mis emotsioonitult, kuid selgelt ütleb, et aasta aastalt sünnib Eestis järjest enam lapsi. Aga kas sellest piisab?

„Eestlasele on omane mingi kummaline arrogants. Kui korteris on tehtud euroremont ja käidud paar korda Kanaariidel, siis tekib ülbus, suhtumine, et mul on ükskõik, mul pole midagi vaja, et Riigikogu on loll, õigeid kandidaate pole. Aga kuskohas Sina, kallikene, siis oled? Mis mängu Sa mängid? Võta osa. Pole võimalik mõista inimesi, kes enne valimisi ütlevad, ah, kõik on nii lollid, mina küll valima ei lähe, justkui enast distantseerides sellest mängust. Sul tuleb ju ka selles riigis edasi elada. Palun täida oma kohus. Ära otsi ideaali. Mine võta lipik välja ja lase see kasti kellegi poolt neist „halbade“ kandidaatidest, kes Sulle kõige enam meeldib.“ Nii rääkis hiljuti meie hulgast lahkunud Urmas Ott.

Me ei ole ikka veel päriselt leidnud seda uut eesmärki, millega asendada kogu aastakümne jagu kestnud püüdlusi Euroopa Liitu ja NATOsse. Eesti viimase kümnendi suurim saavutus on, et Eestist ei ole saanud õpitud abituse riiki. Olemas ja alles on see ühtekuuluvustunne, mis ilmutas ennast kaks aastat tagasi presidendi valimiste eel, tänavu kevadel prügi koristades, augustikuus öölaulupeol. See annab Eestile maailma ümberkorraldumisel selge eelise.

Algavaks pimedaks ajaks on Eesti Teatajal kaks soovitus. Õpige midagi uut. Ja tehke sporti. Kas või kaks kükki igal hommikul. Ja kui need soovitusel ajavad muigama, siis tasuks Urmas Oti öeldu veelkord läbi lugeda. Keegi pole tühistanud Eesti põhiseaduse esimest lauset, mis algab sõnadega: Kõikumat usus ja vankumatus tahtes kindlustada ja arendada riiki... ja sellele järgnevat. Kus on see usk ja tahe Sinul? **ETI**

Kohila valda kerkib suur teaduslinnak

Luksemburgi investeerimispankurid on koostöös kohalike eestlastega rajamas Kohila valda Euroopas ainulaadset teaduslinnakut.

„Ameerikas on teaduslinnakud levinud, nagu näiteks Silicon Valley, Euroopas pole neid veel rajatud,“ räägib Eesti-poolne koostööpartner Ain Kalmet. Arendusprojekt hõlmab seni põllumajanduslikul otstarbel kasutatud Salutaguse küla maid ja põllumajandusühistu maatükke, mille suurus on ligikaudu 219 hektarit.

Kohila vald on sobiv paik

Sobiva maatüki olemasolu oligi üks peamisi põhjuseid, miks see investoritele huvi pakkus. Lisaks meeldib investoritele pealinna lähedus koos sadama ja lennujaamaga ning laiemalt Eesti lähedus Venemaale. Tallinnast jääks teaduslinnak 25 kilomeetri kaugusele. Plaani järgi ehitatakse linnak umbes tuhandele elanikule, koos kõikide vajalike hoonetega tootmis- ja arendustegevuseks.

Vastavalt kujunevale nõudlusele on kavas välja arendada tänapäevane sotsiaalne infrastruktuur, nagu lasteaiad, rajatised noortele ja vanadele, kohtumispaidad, meditsiiniteenuste kättesaadavuse parandamiseks tervisekeskus, kaubanduskeskused jm. Samuti plaanitakse ehitada spordirajatised.

„Tegemist on elukeskkonnaga, kust leiab kõik eluks vajaliku,“ räägib Kal-

Kavandatud teaduslinnak on jõudnud detailplaneeringuni.

Tegemist on elukeskkonnaga, kust leiab kõik eluks vajaliku.

met. Tema sõnul saab tegemist olema teaduslinnakuga, kus hakatakse arendama teadmispõhist majandust. „Siin ei saa olema tootmist, pigem leiutamine ja arendustegevus,“ räägib Kalmet. Esialgsete plaanide järgi hakatakse linnakus tõsisemalt aren-

dama näiteks päikesepatareisid. Kõikvõttes peaks see projekt kõvasti kaasa aitama Kohila piirkonna arengule, samas ka mõjuma positiivselt kogu Eesti majandusele.

Planeering ja äriplaan

Hetkel käib detailplaneeringu arutelu, mis peaks saama kinnitatud 2010. aastaks. Samal ajal toimub ka arhitektuursete lahenduste ning äriplaani väljatöötamine. „Kui detailplaneering saab kinnitatud ja ehitusload on

käes, lüüakse kohe kopp maasse ning 2011. aastal teaduslinnakus juba midagi kindlasti toimub,“ räägib Kalmet. Tema sõnul käivitub linnak järkjärgult, mitte ei ehitata kõike korraga valmis.

Projekt on suur ning paljudes tekitab küsimusi, kas selle valmimine on ikka reaalne. Kalmeti sõnul on tal usku, sest vaadates, kui palju investorid on juba sellele raha ning energiat kulutanud, siis ta ei usu, et see niisama tuulde lastakse. **ETI**

Keilas algas uue kooli ehitus

Keila linnavalitsus on alustanud pärast vaidlusi riigihanke osas Keila linnale uue koolihoone ehitamist.

Tänavu kevadel kuulutas Keila Hariduse SA kooli ehitamiseks välja riigihanke konkursi. Pärast selle mitmekordset vaidlustamist konkursis tühistati.

Alustatakse vundamendist

Kuna lubaduseks oli, et Keila saab uue koolimaja juba 2009. aasta septembriks, otsustati, et uus hange kuulutatakse välja kahes osas. „Senikaua, kui vundament valmib, saab korraldada ülejäänud maja ehitamiseks uue rahvusvahelise hanke konkursi. „Vundamendi ehitus on tänaseks juba alanud ja novembri lõpuks peab see olema valmis,“ kinnitab Keila Hariduse Sihtasutuse nõukogu liige Leino Mägi.

Otsuse uus koolimaja ehitada võttis Keila linnavolikogu vastu 2006.

Vana kooli remont oleks läinud maksma peaaegu uue kooli ehituse raha, seepärast otsustas linn uue kaasaegse koolimaja ehitamise kasuks.

aasta mais. Endise Keila linnaapea ja praeguse Riigikogu liikme Leino Mägi sõnul oli vana, 1975. aastal ehitatud koolihoone remontimine mõtetu. „See oleks läinud maksma peaaegu uue kooli ehituse raha, seepärast otsustas linn uue kaasaegse koolimaja projekteerimise ja ehitamise kasuks,“ räägib Mägi. Keilas käib koolis 1600 last.

Esimese omavalitsusena Eestis otsustas Keila linnavolikogu läinud aastal moodustada kooli haldamiseks

sihtasutus. Leino Mägi sõnul on see mõistlik. Nii saab kõik kolm Keila linna üldhariduskooli ühe juhtimise alla ja ka finantsiliselt ollakse tugevamad.

Mägi sõnul on ta pidanud palju kuulama süüdistusi Keila hariduse erastamisest ja tasuliseks muutmisest. „See aga pole üldse nii,“ kinnitab ta.

Haridus ühtse juhtimise alla

Tõsi küll, juriidiliselt on pärast seda, kui Keila Hariduse SA asus kooli pi-

dama, tegemist erakooli seaduse alusel tegutseva kooliga. „See aga ei tähenda, et kaasneks õppemaks,“ kinnitab Mägi. Keila Hariduse SA on linna poolt asutatud ja linna oma. „Kool ei pea munitsipalkoolina otseselt linnale kuuluma, asju saab ka teistmoodi ajada,“ selgitab Mägi. Õpetajatega on sihtasutusel töölepingud juba sõlmitud, sama tehakse ka lastevanematega.

„Mitme Tallinna munitsipalkooli juures tegutsevad juba aastaid sihtasutused, mille kaudu kõikvõimalikel ettekäändel kogutakse lastevanematelt raha,“ räägib Mägi. „Meil kuulub kool Keila linna asutatud sihtasutusele ja hariduse rahastamine on selge ning läbipaistev. Vanemad ei pea maksma mingit õppemaksu,“ selgitab Mägi. „Võib-olla selline saabki tulevikus olema üks Eesti üldhariduse mudelitest, on meie tegemisi tähelepanelikult jälginud haridus- ja teadusministeeriumi ametnike seisukoht.“ **ETI**

Viimsi uue kooli asukoht tervisele ohtlik

Reformierakond on kindlalt vastu Viimsi vallajuhtide plaanile ehitada uus lastaed-alkkool Karulaugu teele radoonrikkale alale, kuna puudub kindlus, et laste tervise huvides kavatakse rakendada kõiki kaitsemeetmeid.

Viimsi vallavolikogu kiitis septembris koalitsiooni hääletage heaks Karulaugu teele lastaed-alkkooli rajamiseks algatatud detailplaneeringu, vaatamata sellele, et teadlased on viidanud selles asukohas liiga kõrgele radooni tasemele.

Miks just Haabneeme?

Opositsioon ei saa aru, miks kooli just Haabneeme tahetakse ehitada. Võimalikke kohti ehitamiseks on teisi. Reformierakondlase Aare Etsi hinnangul võiks piirkonnakooli ehitada näiteks Randverre, kus on olemas vallale kuuluv maa, detailplaneering ja ehitusprojekt. „Haabneemes läheb ainuüksi lastaed-alkkooli ehituseks vajaminev 4-5 hektarit maad maksma rohkem kui 40 miljonit krooni,” rääkis Ets.

Kusjuures on teada, et kuigi leping on vallale jätetud väljaostuõigus, ei ole Viimsi vallal täna ega homme selleks finantssuutlikkust. Mis omakorda tähendab, et kõik järgmised võimalikud koolid-lasteaiad jäävadki ehitamata, või vähemasti lükkuvad kuhugi väga ebamäärasesse tulevikku. Viimsis on aga puudu ligemale tuhat lasteaia- ja samapalju koolikohti.

FOTO: MARTIN MILEIKO

Aare Ets näitab maa-ala Randvere külas, kuhu Reformierakond soovib rajada haridusasutust.

Peamine, mis Haabneeme puhul probleemiks, on siiski radioaktiivse radooni kõrge tase.

2000 elanikuga Randvere on Eesti suurim küla. Kooli saaksid kasutada ka naaberkülade Metsakasti, Tammneeme ja Muuga lapsed.

Randvere algkooli väljaehitamine võiks esialgsel hinnangul maksma minna umbes 60-70 miljonit, mis kõrvutatuna Viimsi vallajuhtide praeguse, Karulaugu kooli rentimise plaaniga, võrdub ainult paari aasta üürimaksuga.

Karulaugu kooli hoone omanikuks saaks OÜ Karulaugu Kinnisvara, mis on AS E.L.L. kinnisvara tütarettevõ-

te. Vald sõlmis kinnisvarafirmaga hoonet kasutuseks pikaajalise üürilepingu koos väljaostuõigusega.

Randverre koolihoone ehitamise korral võiks vald või tema haldusettevõtte Viimsi Haldus saada maja omanikuks.

Laste ohutus peamine

Peamine, mis Haabneeme puhul probleemiks, on siiski radioaktiivse radooni kõrge tase. Aare Etsi hinnangul ei ole kasutusele võetud kõiki riske maandavaid abinõusid ning volikogu istungil ei lastud tekkida vajalikul diskussioonil. Opositsioon oli istungile kutsunud akadeemik Jüri Martini, kes seal aga sõna ei saanudki.

Vallavanem lükkas väited radooniohu kohta ümber sõnadega, et piir-

konnas on selle kohta läbi viidud neli uuringut, millest kaks käesoleval aastal. Etsi hinnangul peaks nii tõsist asja uurima pikema aja jooksul.

Bioloogiadoktor Jüri Martin rääkis ajakirjandusele, et kuna radoonitasemel on sesoonne dünaamika, siis ei piisa uuringute tegemiseks kahest päevast, vaid teste tuleks teha aasta jooksul märksa sagedamini.

Ta lisas, et kuigi uuringutest selgunud radoonitase ei ületanud norme, ei jäänud see ka palju alla. Martini sõnul põhjustab radioaktiivne radoon ennekõike kopsuvähki. „Kõik, kes asjast midagi teavad, leiavad, et tegu on riskifaktoriga. Tervisekaitse ei soovita sinna lasteasutust rajada, aga eks see on otsustajate südametunnistuse asi,” lisas Martin. IET

Lühidalt

Rae vallas valmib 390 korteriga elurajoon

Rae valda Ülemiste järve taha kerkib lähiaastatel 80 hektari suurusele alale 390 korteriga elurajoon, mille 41 paarismaja ning kolm ridaelamut on praeguseks juba valmis saanud.

Arendajate teatel on Uuesalu kobarküla suurim praegu rajamisel olev Tallinna-lähedane arendusprojekt.

Samuti on elurajoonis välja ehitatud valgustatud sõidu- ja kõnniteed, rajatud haljastus. Tööd on alustanud lasteaed ning peatselt käivitub ühistranspordiühendus Tallinna kesklinnaga.

Kokku on uue elurajooni rajamise esimesse etappi investeeritud 270 miljonit krooni. Ühtekokku kerkib Tallinna kesklinnast kaheksa kilomeetri kaugusel asuvasse Uuesallu lähiaastatel 80 hektari suurusele alale 390 korterit.

Jüris pesitseb Vene filmitööstus

Ajal, kui Eesti ja Venemaa kaubavahetus kokku kuivab, teevad kaks meest selles valdkonnas imet – Tallinna külje all Jüris asuvas filmipaviljonis on valminud juba kaks vene mängufilmi.

Valem, kuidas Venemaa hiiglasliku filmitööstuse raha Eestisse meelitati, on imelihtne – isiklikud suhted – see tähendab, et aastakümned tagasi Moskvas koos filmi õppinud nimekas Vene režissöör Fjodor Bondartšuk ja eestlane Juhan Saul Gross otsustasid ühel hetkel, et proovivad osa filme vändata madalamate tööjõu ja stuudiokuludega Eestis, kirjutab Postimees.

Selleks renditi Jüris tühi kahe tuhande ruutmeetri suurune laohoone, kuhu meisterdati moodne filmistuudio. Esialgu on Jüris vändatud kaks vene filmi – mais alustati noortrilleri „Fobos” võtetega ja praegu lõpetatakse komöödia „Daamid Amsterdamist” võtteid.

Neeme küla vajab uut lasteaed-alkkooli

Neeme küla on üks kiiremini arenevaid piirkondi Jõelähtme vallas ning seetõttu kasvab järjest vajadus uute lasteaia-kohtade järgi.

Küla kiiret arengut kinnitab ka rahvastikuregistri statistika, nimelt kasvas Neeme küla registreeritud elanike arv 2007. aastal enim valla asulatest ja küladest. Statistika näitab, et juurdekasv tuleb just kuni 4-aastaste ja 35-40-aastaste vanusegrupist.

Praegu vaid üks rühm

Neeme külla kolimisel on üheks motivaatoriks lasteaia ja algkooli olemasolu, samas on need kaks asutust selgelt oma ruumidest ja vajadustest välja kasvanud. Neeme lasteaias on hetkel üks rühm, kus käib 18 last, sellel aastal jäi mitu last juba kohata, liiks on ette teada, et järgmisel aastal jääb ukse taha juba pea terve teise rühma jagu lapsi ning trend on selgelt süvenemas. Kuid sellega ei ole Neeme lasteia mured kaugeltki otsas. Lasteaed asub algselt eramajaks ehitatud hoones, mis ei oma tehnilisel

FOTO: ANDRUS UMBOJA

Siin hoones hakkab tegutsema Neeme lasteaed.

seisukorralt ega ruumiprogrammilt ei sobi lasteaiaks. Sellel seisukohal on ka tervisekaitse ja päästeamet. Lasteia tegevust on lubatud jätkata seal vaid seetõttu, et muid alternatiive ei ole olnud ja vallavõim on läbi aegade kinnitanud: lasteaiale leitakse uued ruumid.

Mure lahenemas

Õnneks on nüüd vähemalt lootus probleemi lahenemiseks täiesti materiaalsel kujul olemas. Aastaküm-

neid on Neemel asunud piirivalve koortekool, mis nüüd on kolinud Murastele. Kinnistul on olemas lasteaia rajamiseks sobilikud ruumid ning infrastruktuur. Seda objekti on pikki aastaid lasteaiaprobleemi päästerõngana näinud nii külarahvas kui ka vallavalitsus. Kui varasemalt pidas siseministerium vajalikuks koortekooli kinnistu võõrandada, siis 2007. aasta kevadel jää murdus ning nõustuti objekti üleandmisega vallale. 2008. aasta veebruaris otsustas Va-

Kommentaar

Andrus Umboja, Jõelähtme vallavanem 2006-2007

Vallavalitsus on külarahvale lubanud, et Neeme lasteaed avab uues asukohas ukse 2009. aasta septembris. Jälgides aga vallavõimu asjaajamise kiirust ning prioriteete ei paista uut lasteaeda ega algkooli Neemel veel kusagilt. Olulise tingimusena sätestas Vabariigi Valitsus vallale kohustuse võtta kolme aasta jooksul kinnistu ka sihtotstarbeliselt kasutusse, vastasel korral võetakse see riigile tagasi. Seda tingimust saab külarahvas võtta kui tähtaega, mis on lasteaiarajamise punaseks ajajooneks. Praegune tempo aga ei rahulda muidugi neid noori emasid ega pispõlone, kes lubadustest hoolimata taas lasteaiarühma ukse taha jäävad.

bariigi Valitsus anda Jõelähtme vallale seal 50 aastaks hoonestusõiguse, eesmärgil rajada kinnistule lasteaed-alkkool. IET

Lühidalt

FOTO: PRESSIFOTO

Mati Raidma: kaitseväge kontingendi piirmäärat Afganistanis peab suurendama

Riigikogu on arutamas Eesti kaitseväge isikkoosseisu suurendamist ja nende kasutamise tähtsust pikemaajalist Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel rahutagamissioonil Afganistanis.

Praegune kuni 2008. aasta lõpuni kehtiv Riigikogu mandaat näeb ette kaitseväge kasutamise Afganistanis kuni 150 kaitsevaelasega. Uue eelnõu jõustudes suureneks operatsiooniosalevate kaitsevaelaste ülempiir 170 kaitsevaelaseni.

Parlamendi riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma sõnul tuleneb piirmäärat suurendamine Eesti kontingendile uute võimete lisamise vajadusest. Seda näiteks vajadusest tõhustada isikkoosseisu võimekust likvideerida improviseeritud lõhke-seadeldisi. Samuti antakse kontingendi rotatsiooni ajaks luba Afganistanis asuvate Eesti kaitsevaelaste arvu ülempiiri kahekordistada.

„Operatsiooniosalevate Eesti kaitsevaelaste rotatsioon toimub kahel korral aastas. Kuna Eesti kompaniil on oma vastutusala, mida ei saa tühjaks jätta, tehakse vahetus operatsioonialas, mitte Eestis. See võimaldab ka saabuval üksusel vastutusala sujuvalt üle võtta ja lahkuval üksusel edasi anda omandatud teadmisi vastutusala ja vastase kohta,“ selgitas Raidma.

„Pidev operatsioonialas kohalolek on otseselt seotud Afganistanis teenivate kaitsevaelaste turvalisusega,“ märkis riigikaitsekomisjoni esimees.

Toomas Viks

Reformierakond: opositsioon peaks segaduse külvamise asemel sisulist tööd tegema

Reformierakonna fraktsiooni esimees Keit Pentus hindab vastutustundetuks opositsiooni ettepanekut 2009. aasta riigieelarve menetlusest välja hääletada.

„Selle asemel, et mängida poliitilisi mängu ja itsitada nurga taga pihku õeldes, et mida halvem valitussliidule, seda parem opositsiooniparteidele, tuleks opositsioonil näidata, et nad on suutelised ka sisuliseks tööks,“ selgitas Pentus.

„Riiklikult tähtsa küsimusena Reformierakonna fraktsiooni algatatud ja majanduskomisjoni veetud Eesti ettevõtluskeskkonna olukorra ja tuleviku arutelul on suurepärane võimalus kõigile tulla oma ideede ja ettepanekutega välja, et mis siis ikkagi on see, mis meid praegusest majandusolukorrast üle aitab,“ lisas parlamendis suurimat fraktsiooni juht Pentus.

Toomas Viks

Eelarvekärped ei tule nõrgemate arvelt

Riigieelarve koostamisel tehti hulganisti kärpeid. Teataja saab kinnitada, et hoolimata meedias levitatud hirmujuttudest on pensionäride ja perede toetamiseks raha olemas.

Pensionitõus jätkub kavandatud tempos. Valitsus on kokku leppinud, et aastaks 2011 pensionid kahekordistuvad.

Vanemahüvitis

Vanemahüvitise maksimise alused on kõik samad mis sellel aastal ehk reeglid ei muudetud. Seega uuel aastal on endiselt lapsevanemal võimalik kodus olla 575 päeva. Järgmisest aastast tõuseb vanemahüvitis nii nende jaoks, kes hakkavad saama hüvitist alampalga määras, kui ka neile, kes hakkavad saama hüvitist maksimummääras. Kõige rohkem on hüvitise saajate hulgas neid, kes saavad hüvitist oma varasema palga suurus – neid on 55% hüvitise saajatest.

Kui vanem ei käinud tööl, määratakse neile 2008. aastal hüvitist 3600 krooni, järgmisel aastal 4350 krooni. Kui vanem käis tööl, aga keskmine palk oli alampalgast väiksem, saavad nad hüvitist alampalga määras – 2008. aastal 4350 krooni. 2009. aasta alampalk ei ole veel teada (alampalga lepidavad kokku tööandjad ja AÜ ning kinnitab valitsus).

Maksimaalne hüvitise suurus 2009. aastal on ühe kalendrikuu tulu kolmekordne suurus ehk 30 729 krooni. Tänavu on maksimaalne vanemahüvitise suurus 25 209 krooni. Maksimummääras hüvitise saajaid on sel aastal juulikuus seisuga 4,9%.

Isapuhkus

Üks toetus, millest tuli eelarve menetlemisel loobuda, on tasuline isapuhkus pärast lapse sündi. Selle aasta 31. augusti seisuga on tasulist isapuhkust kasutanud 4078 meest. Isa-

FOTO: PRESSIFOTO

Perede toetamine jääb valitsuse olulisimaks eelistuseks ka säästuajal.

dele jääb tasustamata puhkuse saamise võimalus. Sotsiaalministeerium lähtus kärpeid tehes sellest, et ei to-

Kokkuvõtteid ei puuduta pensione, laste ja puuetega inimeste hoolekannet ega kiirabi.

hi kannatada kõige haavatavamad ühiskonna liikmed. Kokkuvõtteid ei puuduta pensione, laste ja puuetega inimeste hoolekannet ega kiirabi. Pea-aegu täies mahus on säilinud ka pe-

retoetuste pakett. Kui riigil avaneb tulevikus võimalus tasulist isapuhkust taastada, siis seda kindlasti ka tehakse.

Peretoetused

Peretoetuste maht on 2009. aastal 3,8 miljardit krooni, millest vanemahüvitis moodustab 2,2 miljardit ja peretoetused 1,6 miljardit. Peretoetustes on tehtud 2009. aastal järgmised muudatused:

2009. aasta riigieelarve eelnõu kogumahuks on 98,7 miljardit krooni. Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarve aastaks 2009 on 43 159 353

439 krooni. Kogu riigieelarvest moodustab see pea 44%. 98% kogu sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarvest on kaetud seadustega (ehk erinevate toetustega). Vastavalt sellele kasvavad pensionid, ravikindlustus, makstakse sotsiaaltoetusi.

2009. aasta kasv on seotud eelkõige sotsiaalmaksu laekumisega (pensionid ja ravikindlustus). Ministeeriumi valitsemisala eelarvest läheb ligi 21 miljardit ehk 48% pensioniteks ning ligi 14 miljardit ehk 32% ravikindlustuseks.

Kätlin Atonen

Reformierakond plaanib europarlamenti valimiste võitu

Reformierakonna juhatus kutsus kokku töörühma, mille ülesandeks on Euroopa Parlamendi valimisplatvormi koostamine.

Töörühma hakkab juhtima oma kandideerimisest juba avalikult teatanud Riigikogu aseesimees ja Euroopa Liberallide, Demokraatide ja Reformipartei (ELDR) asepresident Kristiina Ojuland. Töörühma on kaasatud Reformierakonna välispoliitika asjatundjad ja Euroopa poliitika huvilised.

Töörühma on kaasatud Reformi-

erakonna välispoliitika asjatundjad ja Euroopa poliitika huvilised Urmas Paet, Andrus Umboja, Kalev Kallamets, Taavi Rõivas, Silver Meikar, Hannes Astok, Joel Hirv, Raivo Järvi, Urmas Klaas, Ivi Eenmaa, Igor Gräzin, Aarne Veedla, Airis Meier ja Paul-Eerik Rummo. Töörühma koostatav Reformierakonna Euroopa Parlamendi valimisplatvorm antakse erakonna juhatusle üle 15. märtsil 2009.

Reformierakond pooldab Euroopa Parlamendi valimistel suletud nimekirju ehk praegu kehtiva korra säilitamist. Suletud kandidaatide nimekirja teeb valimissüsteemi lihtsamaks,

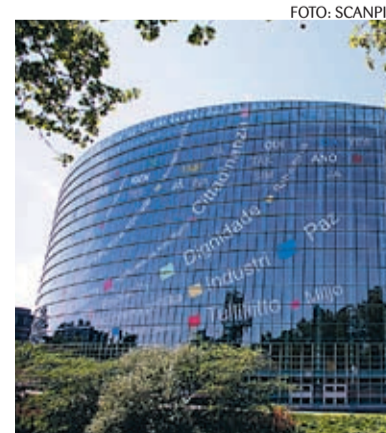

FOTO: SCANPIX

Europarlamendi hoone Brüsselis võõrustab kuut Eesti saadikut.

sest valijal ei ole vaja kaaluda samaaegselt kandidaadile ning erakonnale antud hääle koostõju. Samuti on Euroopa Parlamenti valitava kandidaadi poliitiline vastutus valijate, riigi ja erakonna ees suletud nimekirjade puhul suurem.

Reformierakonna valimisnimekirja selgub erakonnasisesel hääletusel järgmise aasta alguses. Valimised Euroopa Parlamenti toimuvad 7. juunil 2009, kui tehakse valik erakondade nimekirjade vahel. Reformierakonna eesmärgiks on valimised võita ja saada Eesti kuuhest kohast kolm.

Silver Pukk

FOTO: PEEP LILLEMÄGI

Siim Kallase sõnul on valitsused ja keskpangad finantskriisile kiirelt ja otsustavalt reageerinud.

Siim Kallas: rahaturud vajavad usalduse taastamist

Oktoobri teisel nädalal Eestis viibinud Euroopa Komisjoni asepresidendi Siim Kallase hinnangul on olukord maailma rahaturgudel keeruline ja palju vähem ettearvatav, kui veel aasta tagasi.

Kallase sõnul on praegu keeruline arvata või ennustada, mis edasi saab. Küsimus, mida teha ja kuidas kujunenud olukorrast välja tulla, on oluline nii finantsinstitutsioonide kui Euroopa Liidu ja kogu maailma jaoks. Teine küsimus on, miks kõik läks nii.

Kolmas küsimus aga, mis saab edasi, kui olukord ka rahuneb. Ees on kindlasti nii oma olemuselt kui ulatuselt pretseedendituid kohtuasju.

„Üheks nii tõsise kriisi tekkimise põhjuseks on asjaolu, et rahaturul on täiesti arusaamatuid kombineeritud finantsinstrumente,“ lausub Siim Kallas meenutades, et Euroopa Komisjon tegi juba 2004. aastal ettepanekuid rahaturu ja pankade tegevuse läbipaistvust suurendada, kuid nende menetlemine takerdus. Pangainstrumentide auditeerimine ja kontroll on ja jääb lähiajal kogu maailma majanduse ja rahanduse tulevikku jaoks äärmiselt oluliseks teemaks.

„Pank peab teenima oma kasumi reaalsest majandusest, mitte spekul-

rimisega,“ meenutas Kallas ühe Rothschildi pangandusdünastia alusepanija öeldud sõnu. Kuidas kõikumalõõnud usaldust taastada, on maailma majanduse jaoks hetkel põhiküsimus, millele vastust ei tea keegi.

Praegu tunneme omal nahal, kui hea on see, et Euroopa Liit on olemas ja Eesti sinna kuulub.

„Praegu tunneme omal nahal, kui hea on see, et Euroopa Liit on olemas ja Eesti sinna kuulub. See tagab meile stabiilsuse,“ sõnas omal ajal peaministrina liitumisläbirääkimised lõ-

pule viinud Kallas, selgitades Eesti ning pankrotiohtu sattunud Islandi rahanduspoliitilisi erinevusi.

Võrreldes 1929. aasta kriisiga on valitsuste ja keskpankade tegevus Siim Kallase arvamusel siiski olnud otsustav, kiire ja jõuline. „Euroopa Liidu riigid vajavad aga selgemat ja koordineeritumat ühistgevust. Vaja on raamatupidamisoperatsioonide kajastuse ümberaatamist ja piiriülest pangajärelevalvet,“ loetles Kallas euroliidu rahanduse suunajate väljakutseid lisades, et maailma majanduses võib ees seista suur ümberjagamine nende kasuks, kellel on praegu vaba raha, ja täpset tulevikku ei prognoosi hetkel keegi.

Peep Lillemägi

Kuum teema

Jürgen Ligi: inimestel tuleb mõelda koolitusele

Terve suve poliitikutid töös hoidnud järgmise aasta riigieelarve eelnõu on jõudnud Riigikogusse. Peaminister Andrus Ansip märkis eelarvet Riigikogule üle andes, et tegemist on läbi aegade kõige avalikumalt koostatud eelarvega. Mida eelarve kaasa toob ja millist arengut majanduselt oodata, küsisime parlamendi rahanduskomisjoni esimehelt Jürgen Ligilt.

Kuidas hinnata parlamenti jõudnud riigieelarve eelnõu? Kui tõenäoline on, et see muutub menetlemise käigus?

Ei saa kahjuks öelda „kõik hea“ ega ka mitte „lõpp hea“. Tegu on karmi kokkuhoiuga, mille põhjused on majanduslanguses, ja mitte kõik kokkulepped ei rahulda. Parteiliste huvide tõttu jäeti tegemata mõni suur ja suhteliselt valutu samm, samas tehakse hulk väikesi ja valusaid.

Me ei saa olla optimistid ka tulude laekumise osas, sest majanduskeskkond halveneb kiiremini kui on eelarveprotsessi tempo. Mina kardan, et jääme puudujääki. Siiski on püüdnud tasakaalus eelarvet esitada kiiduväärne, samuti see, et halval ajal ei mindud maksude tõstmise teed. Kahetsusväärset peatati tulumaksu alanemine, mis majanduse seisukohalt ei ole hea. Kuid pensionid tõusevad ja vanemahüvitise kaitsesime ka ära. Riigikogus ma suurtks muutusteks ruumi ei näe.

Paljud eelarve ettevalmistamise ajal meedias kõlanud võimalikud kärped ja maksutõusud jäid olemata. Kui suur on võimalus, et järgmisel aastal eelarvet veelgi kärpida tuleb?

Need toimumatajäämised ei kergenda eelarve olukorda. Koalitsioonikaaslastele otsa vaadates võib arvata, et uuteks kärbeteks ei jätku hingejõudu. Tegelikult oleks tarvis selleks ka mõned seadust muuta, millest kivalt hoiduti.

Maailma majanduses valitseb rahutus ja mure. Kuidas see mõjutab Eestit ja mida oleks inimestel praegu tulevikku kavandades kõige mõistlikum teha?

Väikese majandusena vajame me rohkem väliskaubandust kui suure, samuti oleme sõltuvad väliskapitalist. Viimastel aastatel on kiiresti kasvanud eraisikute ja firmade laenu, mis pärinevad olulises osas välispankadest. Laenukriis ja üldine usaldamatus teeb meid väga haavatavaks, maailma finantskriis jõuab varem või hiljem reaal-majandusse. Selle kõige vastu on üksikisik jõuetu, samas on tema võimuses vältida finantsriske, olla tarbimises säästlik ning eelkõige näha vaeva töökoha nimel. Kindlasti hakkab eestlane senisest rohkem koolitusele mõtlema, riik ja uus töölepingu seadus pakuvad selleks ka lisavõimalusi.

Jana Mae: vanemahüvitis on üks hea asi

Tippsuusataja Jaak Mae ja tema abikaasa Jana Mae peres kasvab kolm last. Tütardele Isabelile (9) ja Laurenile (6) sündis maikuus vend Ralf.

Jana Mae hinnangul on mõned aastad tagasi kehtima hakanud vanemahüvitis kindlasti üks põhjuseid, miks Eesti peredesse viimastel aastatel ühe enam teisi ja kolmandaid lapsi sünnib.

„Saam vanemahüvitise kohta öelda küll vaid positiivseid sõnu. Esimeste laste sünni ajal seda ei olnud ja vahe võrreldes varasemaga on kohe selgesti tuntav,“ rääkis Jana Mae Teatajale.

„Ei pea nüüd küsima raha mehe

käest, varasema palga saamine sisuliselt jätkub ja pere majandamine on kohe hoopis teismoodi ja lihtsam.“

Jana avaldas arvamust, et vanemahüvitise maksmise põhimõtted on väga õigesti paika pandud ja hüvitis ei tohiks muutuda kõikidele jagatavaks sotsiaaltoetuseks, vaid peaks arvestama varasema palgaga. „Inimesed, kes saavad vanemahüvitist rohkem, on ühiskonnale ka rohkem andnud. On igati õiglane, kui ema selle aja eest, mis ta lapsega kodus

FOTO: SCANPIX

Jana Mae hinnangul sünnib just tänu vanemahüvitisele peredesse järjest enam teine ja kolmaski laps.

on, varasemat palga edasi saab,“ arutleb ta.

Otepääl on aga sellel aastal sündinud nii palju lapsi, et Ralfile lasteaikakohta saamiseks tehti avaldus igaks juhuks juba ära. „Hetkeks, mil emapalk lõpeb, peaks lasteaikakoht kindlasti olemas olema, et ema saaks tööle tagasi minna,“ lausub Otepää suusamuseumi juhatajana töötanud Jana Mae kinnitades, et ka riigi ja omavalitsuste koostöökava uute lasteaikakohtade ehitamiseks on üks hea asi, mis elluviimisel Eesti rahva püsimisele kindlasti hästi mõjub.

Peep Lillemägi

Lühidalt

Alu Sotsiaalmaja avas ukseid

3. oktoobril avati pidulikult Alu Sotsiaalmaja, mis 6. oktoobrist alustas eluasehalduse pakkumist sotsiaalselt mittetoimetulevatele isikutele.

Sotsiaalmaja rekonstrueerimine läks maksma 4 411 600 krooni, millest 3 911 600 krooni on Rapla valla eelarvest ja 500 000 krooni EASI hasartmängumaksust regionaalsete investeeringutoetuste andmise programmist.

Majas paikneb eluasehalduse osutamiseks 12 tuba, millest neli on 1-kohalised ja kaheksa 2-kohalised. Osa hoonest on ehitatud spetsiaalselt öömajateenuse pakkumiseks kuni kuuele koduta isikule. Teenu-seid osutatakse rahvastikuregistri järgi Rapla vallas elavatele elukoha kaotanud isikutele. Sotsiaalmajas kehtib tavapärasest rangem kodusord. Majja on planeeritud ööpäevaringne valve. Igale isikule koostatakse isiklik resotsialiseerimise ja rehabilitatsiooniplaan, et pöörduda tagasi tavaellu.

Alu Sotsiaalmaja haldab ja tegevust koordineerib Rapla Hooldekeskus.

Harjumaa muuseumis näitus Ursula Pöksist

Harjumaa Muuseumis on 9. oktoobrist kuni 11. jaanuarini 2009 avatud näitus „Kõik algas kodust. Ursula Pipenberg-Pöks“.

Ursula Pöks (1919-2006) on toimetanud ja tõlkinud kirjandusklassikat ning töötanud pikka aega ajalehes „Sirp“ toimetajana. Tema kui mitmekülgse toimetaja ja tõlkija tänuväärsest tööst on osa saanud paljud kirjandushuvilised nii kodu- kui välismaal. Nii on ta näiteks Eno Raua „Sipsiku“ ja mitme „Mirabilia“ sarja tõlke autor.

Näitusel eksponeeritakse Ursula Pöksile ja tema perekonnale läbi aegade kuulunud mööblit, esemeid, raamatuid, dokumente ja kunstiteoseid, mis ta pärandas Harjumaa Muuseumile.

Näitust täiendab slaidiprogramm Bruno Héroux 1911. aastal valminud graafilistest lehtedest tema reisil Venemaale, Eestisse ja Keilasse.

Näituse koostas Harjumaa Muuseumi peavarahoidja Mall Siniveer. Näituse ja slaidiprogrammi kujundas Kätlin Janson.

Rapla Vesiroosi gümnaasium uueneb.

Vesiroosi Gümnaasium saab tuleval aastal korda

Tänavu suvel läbis Rapla Vesiroosi Gümnaasium uuenduskuuri, mille käigus tehti korda neljakorrulise hoone sisu ning vahetati välja ka mööbel.

Tegemist oli tegelikult gümnaasiumi renoveerimistöde teise etapiga,“ selgitas Vesiroosi Gümnaasiumi direktori asetäitja majandusosal Rain Oksaar. Esimese etapi raames tehti eelmisel aastal korda välisfassaad ning vahetati aknad ja katus. Oksaare sõnul algab sügisel ka kolmas etapp, mille käigus tehakse korda aula (praegusest võimlast) ja praegusest aulast tulevaid auditoriumid ning ehitatakse juurde uued ruumid õpetajatele ja juhtkonnale. Plaanide kohaselt uuendatakse ka välisvalgustus.

Õppetöö saab tehtud

Õppetööd renoveerimise kolmas etapp väga segada ei tohiks, kuna õppekorpus neli korrust on õppetöökse teise etapi käigus renoveeritud. „Pigem häirib kolmas etapp õppetöö kõrvalist elu,“ räägib Oksaar. Lapsed peavad oma riided jätma ajutiselt riidehoidu ja kehalise kasvatus tunnid

viiakse läbi korvpallikooli saalis ning Octa Centrumis.

Osaliselt häiris ka teine etapp. Toorkord viidi näiteks eksamid Huvikeskusesse ja Ühisgümnaasiumisse. Samuti tehti lühendatud tunde, et töömehed saaksid öhtul majas tööd teha. Töö käis ka nädalavahetustel.

Kooli täielikult korda tegemine läheb maksma 65-70 miljonit krooni. Esimene etapp maksis 18 miljonit, teine 34 miljonit. See sisaldas ka kogu sisustuse soetamist, kaasa arvatud sööklaua ja tüdrukute ning poiste

Praegune õpilaskodu on väga kehvast seisust. Elamistingimused ei vasta kaas-aegsetele nõuetele.

tööõpetuse klasse. Kolmas etapp läheb maksma hinnanguliselt 20 miljonit krooni ja ka see sisaldab sisustust. Peaaegu kogu osa finantseerib Rapla vald.

Oksaare sõnul võeti, mis võimalik vanast sisustusest ka uuesti kasutusse, näiteks raamatukoguriiulid, tahvlid, koolitoolid-lauad. Osa sisustusest, mis oli võimalik kasutusele võtta uuesti, said endale ka teised valla

allasutused.

Rapla Vesiroosi Gümnaasiumi hooned on ehitatud 1988. aastal. „Midagi vaatamisväärset enam säilinud ei olnud,“ sõnab Oksaar. Ehituse kvaliteet oli tol ajal nii vilets ning kuuldavasti tehti lõppviimistlus otstöö korras võimalikult kiiresti ja võimalikult odavalt.

Vesiroosi Gümnaasiumis õpib 550 last. Tänavu tuli esimesse klassi 40 last. „Laste arvu vähenemist pole küll koolis ette näha,“ sõnab Oksaar.

Rapla vajab õpilaskodu

Rapla teises gümnaasiumis Ühisgümnaasiumis lõppesid renoveerimis- ja juurdeehitustööd kaks aastat tagasi. Seal koolis õpib ligikaudu 700 last.

Ühisgümnaasiumi arendusjuhi Jakob Kuke sõnul on nende järgmiseks suuremaks projektiks õpilaskodu. „Praegune õpilaskodu on väga kehvast seisust. Elamistingimused ei vasta kaas-aegsetele nõuetele,“ kinnitab Kukk.

Kuigi praegune õpilaskodu asub Ühisgümnaasiumi territooriumil, on see vajalik mõlemale koolile. „Me oleme vallale oma ettepanekud teinud, kõik sõltub nüüd valla rahalistest võimalustest. Aga paari aasta jooksul peab asi lahendatud saama,“ sõnas Kukk.

Tema hinnangul tuleks ehitada uus hoone, sest vana renoveerimine

Ühisgümnaasium teeb koostööd TTÜga

Rapla Ühisgümnaasium sõlmis suvel koostöölepingu Tallinna Tehnikaülikooliga. Lepingu eesmärgiks on Rapla laste hulgas propageerida reaallaineid ja seeläbi õpingute jätkamist Tallinna Tehnikaülikoolis.

Lepingu kohaselt plaanitakse õpilastele korraldada huvitavaid ja populaarsete loenguid. Samuti ka õpetajatele ja õpilastele korraldada koolitusi. „Laiem eesmärk on, et Eesti saaks rohkem inseneri, kellest meie ettevõttes puudust on,“ sõnab Jakob Kukk.

seab oma piirid.

Kukk sõnul elab sel õppeaastal õpilaskodus 39 last. Soovijaid oleks kindlasti rohkem.

Õpilaskodu on mõeldud eeskätt kaugemate valdade lastele, kes tahavad linnas koolis käia ja kust bussiga linnaskäimine on väga vaevarikas või suisa võimatu. IET

Kadarbiku talu plaanib piiritusetootmist

Kadarbiku talus hakkab lisaks populaarsetele mahladele ning smuutidele peagi valmima ka etanoolpiiritus.

Talus, mis tegeleb köögiviljade kasvatamisega 180 hektaril, on käes muudatuste aeg. Nimelt plaanitakse olemasolevale hoonele rajada juurdeehitus, kus hakatakse tootma bioetanooli. Kuigi piiritust valmistatakse kõige enam teraviljast, saavad Ääsmäel, kus valmivad Kadarbiku mahlad, tooraineks olema suhkrupeet ning mahlapressijäätmed.

Kadarbiku talu tootmisjuhi Ville Paki sõnul on tegemist väga loomu-

Köögiviljakasvatajana edukas olnud Ville Paki soovib tootmist laiendada.

liku sammuga, kuna mahlapressimise käigus tekib tahes-tahtmata suur hulk jäätmeid, mida saaks edukalt kasutada piirituse valmistamiseks.

Kui ettevõtmisega seonduvad formaalsused on täidetud, ei tohiks minna kuigi kaua, et etanoolpiiritust tootma saaks hakata. „Tegemist pole millegi uude ega keerulisega,“ arvab Ville ning lisab naljatledes, et kunagi toodeti Eestimaal pea iga talu juures piiritust.

Palju ettevõtmise maksma läheb, ei taha Pak avaldada. „Loodame, et pangalt siiski laenu võtma ei pea, kuid ka see pole välistatud,“ sõnab Ville ning lisab, et selles küsimuses jõutakse selgusele kuu jooksul. IET

